

V CENTENARI DEL NAIXEMENT DE JERONI MUNYÓS

Jeroni Munyós, cartògraf

El mapa més antic del Regne de València

Entre els molts sabers de Jeroni Munyós trobem la cartografia, que es va desenvolupar moltíssim en el Renaixement. Munyós era un destacat geògraf i cartògraf, que era citat sovint com una autoritat en aquesta disciplina. Va treballar en la delimitació de fronteres entre Aragó i Castella, i en la delimitació de termes municipals.

L'atles de Ortelius

Abraham Ortelius (fig. 1) va ser un cartògraf flamenc del s. XVI que, entre altres treballs, va compondre el primer atlas modern del món, el *Theatrum orbis terrarum* (1584/85), amb nombrosos mapes zonals. Aquest atlas incloïa un mapa zonal del Regne de València que va elaborar a partir de dades proporcionades per Jeroni Munyós (fig. 2).

Mapa del Regne de València

El mapa zonal confeccionat per Ortelius a partir de les mesures de Jeroni Munyós es considera el mapa més antic del Regne de València. Malgrat això, en l'actualitat encara pot usar-se per a orientar-se. Però, alerta: el nord es troba a la dreta (fig. 3).

Triangulació

La trigonometria era indispensable per a confeccionar mapes mitjançant la tècnica de triangulació geodèsica, introduïda a València per Jeroni Munyós. En la seua obra *Astrologiarum et geographicarum institutionum libri sex* mostra una triangulació que pren com a vèrtex la torre del Miquelet i l'ermita de la Concepció de Godella, i geolocalitza diverses localitats de l'entorn amb notable precisió (fig. 4).

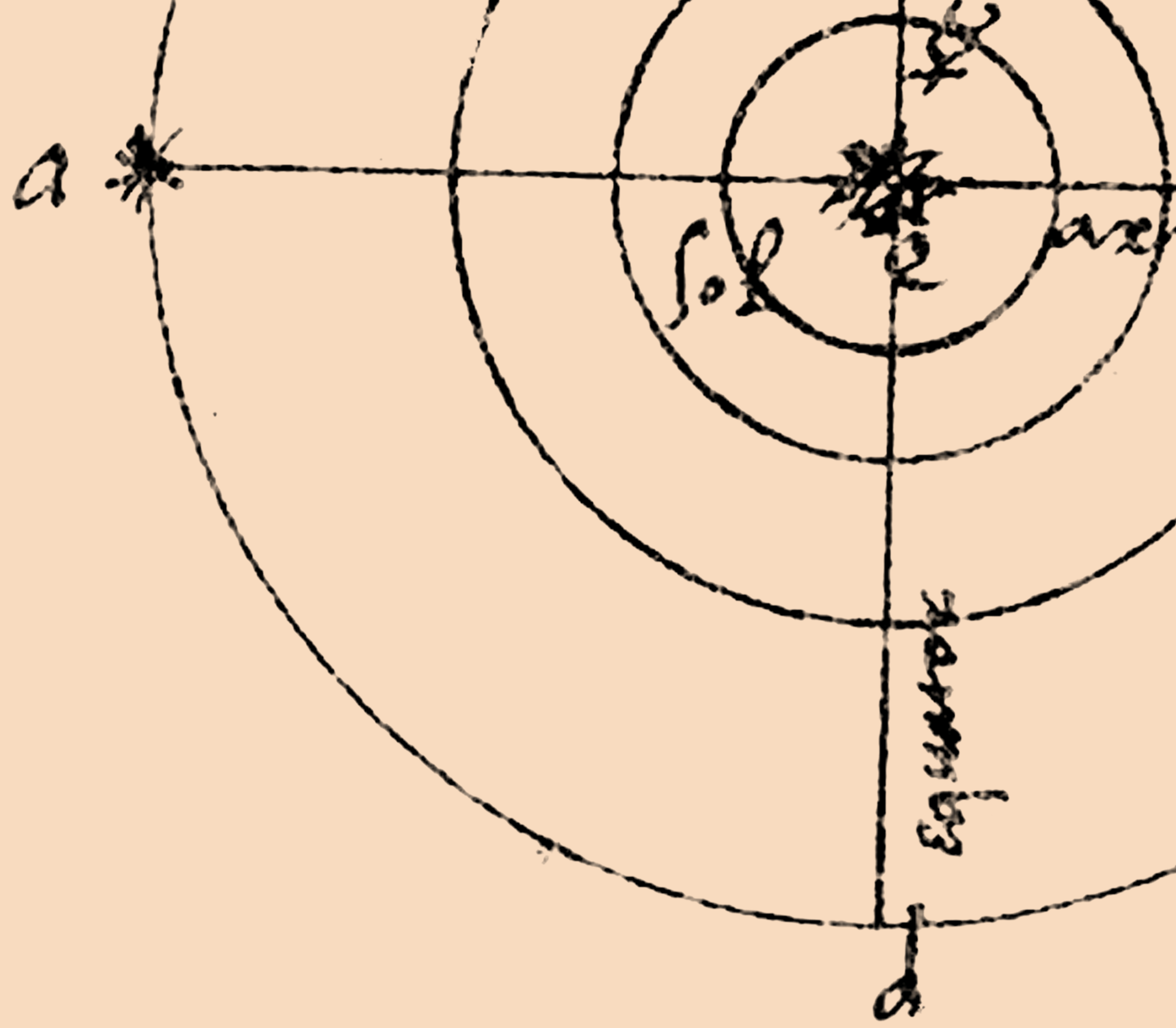

Fig.1. Mapamundi de l'atles d'Abraham Ortelius de 1570. Font: The Library of Congress en Wikipedia

Fig.2. Retrat d'Abraham Ortelius per Rubens. Font: Museum Plantin Moretus en Wikipedia

Fig.3. Mapa del Regne de València d'Abraham Ortelius de 1584. Font: usuari Userkum en Wikipedia Commons

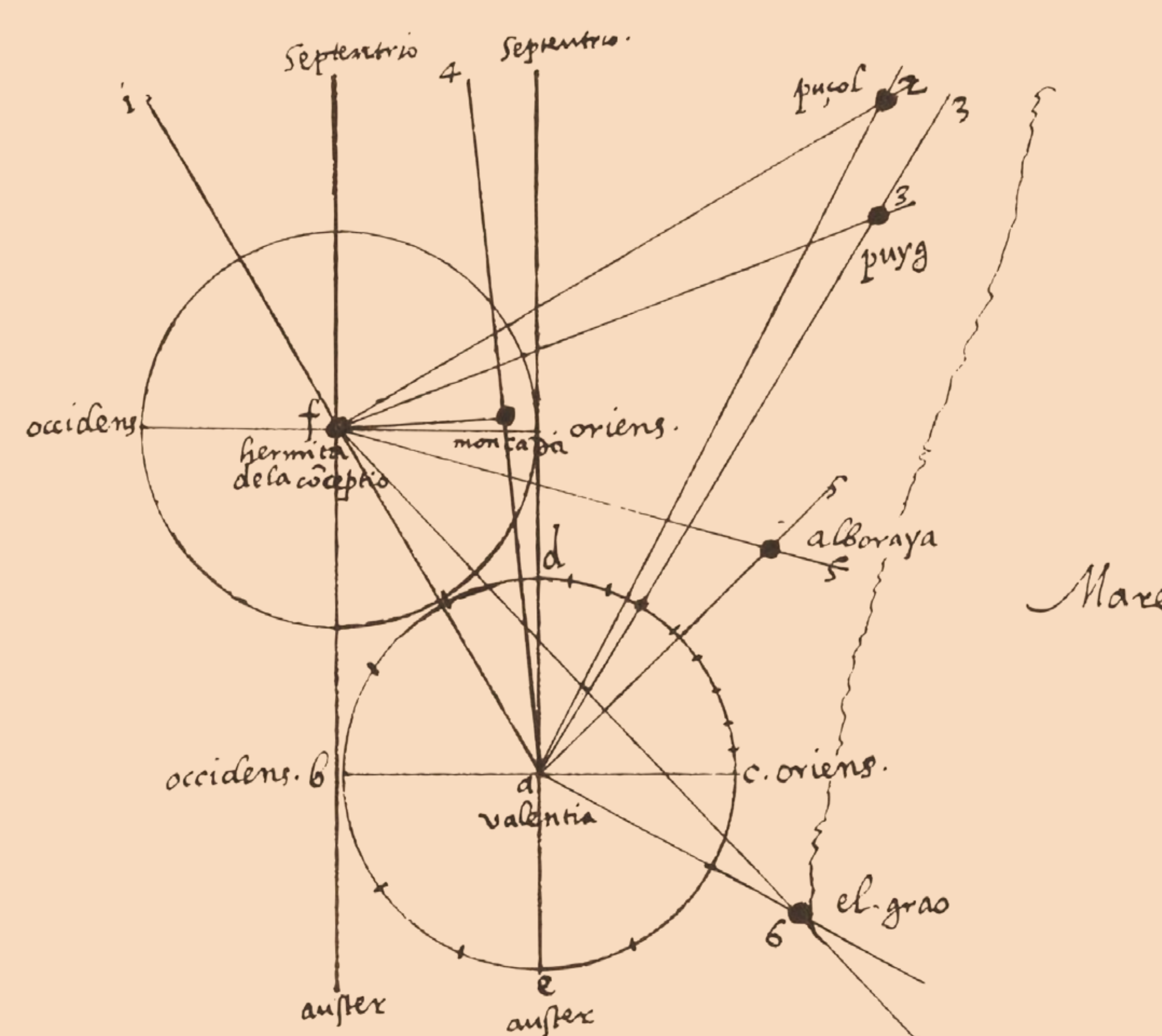
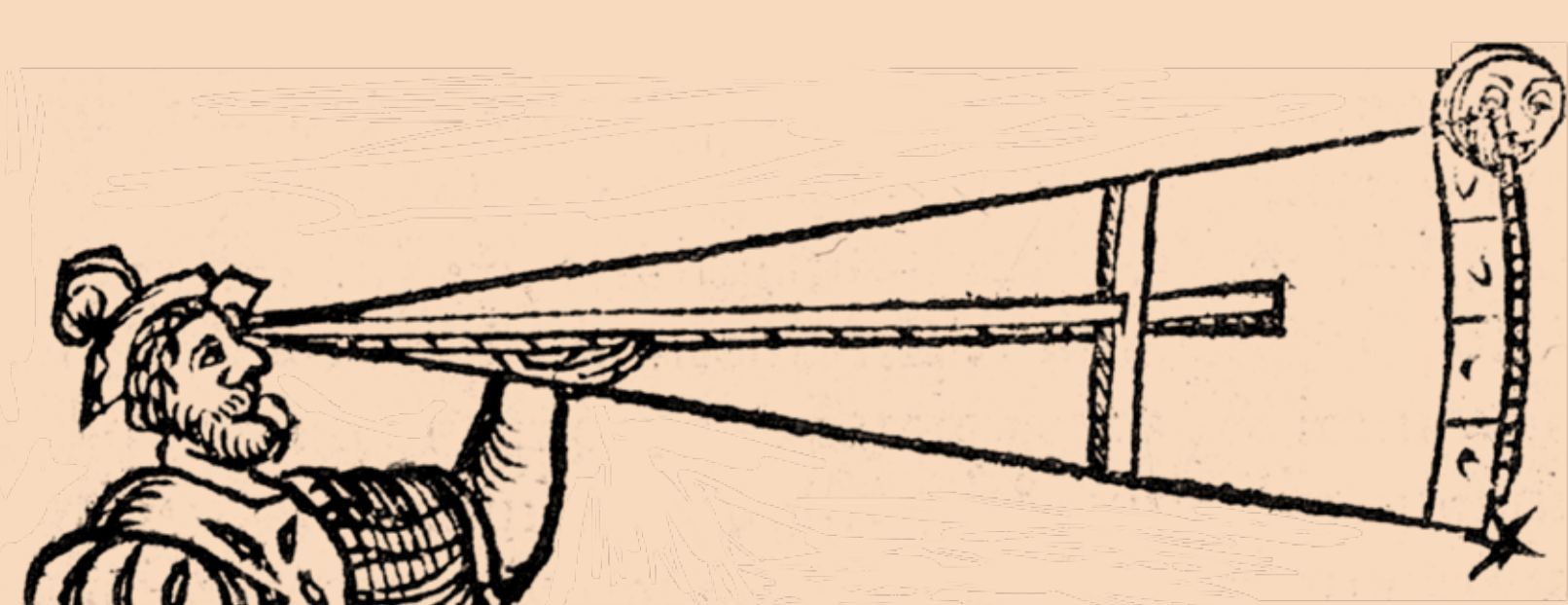

Fig.4. Triangulació de poblacions properes a València en el llibre *Astrologiarum et geographicarum institutionum* de Munyós. Font: *Jeroni Munyós i la frontera valenciana amb castella* (1565-1566) de Francesc Torres Faus i Vicenç Roselló i Verger, PUV, 2012

Textos: Amèlia Ortiz-Gil, Enric Marco i Fernando J. Ballesteros
Revisió científica: Victor Navarro Brotons i Vicent J. Martínez
Composició i disseny: Patricia Bolinches

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

V centenari
JERONI
MVNYÓS

Observatori Astronòmic
VNIVERSITAT ID VALÈNCIA

Departament
d'Astronomia i Astrofísica